



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **J. M.**, zastoupen JUDr. Václavem Tomisem, advokátem, se sídlem Český Těšín, Tovární 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 9. 2005, č. j. 22 Ca 172/2005 – 18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna zástupci stěžovatele JUDr. Václavu Tomisovi, advokátu, **s e s t a n o v í** ve výši 3060 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12. 7. 2004, č. j. SZ/9093/04/Uh, rozhodl žalovaný tak, že návrh žalobce na přezkoumání lékařského posudku se zamítá a lékařský posudek se potvrzuje. Předmětným lékařským posudkem bylo konstatováno, že u žalobce nebyla zjištěna nemoc z povolání.

Toto rozhodnutí napadl žalobce u Okresního soudu v Ostravě. Ten řízení zastavil a odkázal jej na podání žaloby u krajského soudu ve správním soudnictví podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Poté žalobce podal žalobu u Krajského soudu v Ostravě a tvrdil v ní, že nedošlo k řádnému posouzení možnosti vlivu pracovní činnosti na vznik jeho nemoci a že žalovaný se dostatečně nevypořádal s jeho námitkami proti lékařskému posudku. Současně s podáním žaloby požádal o „přidělení advokáta ex offio“.

Podanou žalobu krajský soud shora označeným napadeným rozsudkem odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění konstatoval, že v případě lékařského posudku se jedná o posudkový závěr o zdravotním stavu, který v žalobcově případě, kdy bylo vysloveno, že nemoc, kterou trpí, není nemocí z povolání, netvoří překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti. Tyto úkony správního orgánu jsou podle § 70 písm. d) s. ř. s. vyloučeny ze soudního přezkumu. Přitom soud odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2003, č. j. 7 A 93/2002 - 41 (publikováno pod č. 180/2004 Sb. NSS).

Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž namítá, že rozhodnutí žalovaného mělo být přezkoumáno a že žádal o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě, ale nebylo mu krajským soudem vyhověno. Dále žádá o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a osvobození od soudních poplatků.

Usnesením ze dne 9. 11. 2005, č. j. 22 Ca 172/2005 - 28, Krajský soud v Ostravě stěžovatele osvobodil od soudních poplatků a pro řízení o kasační stížnosti mu zástupcem ustanovil JUDr. Václava Tomise, advokáta, se sídlem Český Těšín, Tovární 10. Usnesením ze dne 9. 11. 2005, č. j. 22 Ca 172/2005 - 29, pak tentýž soud stěžovatele vyzval, aby doplnil kasační stížnost o konkrétní důvody.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že kasační stížnost podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tvrdí, že lékařský posudek v jeho věci neměl být vyloučen ze soudního přezkumu, neboť zasahuje do jeho práv. Požaduje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Ostatní stěžovatelovy námítky nesměřují proti napadenému usnesení Krajského soudu v Ostravě, ale týkají se již případného budoucího posuzování věci samé krajským soudem. Proto se jimi zdejší soud dále nezabýval.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti se stěžovatel vyslovuje toliko k těm stěžovatelovým námítkám, které směřují k případnému budoucímu posuzování věci samé krajským soudem.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Přestože stěžovatel uvádí, že kasační stížnost podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., Nejvyšší správní soud podle obsahu kasační stížnosti došel k závěru, že je uplatněn důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který jako jediný připadá v úvahu v procesní situaci, kdy je kasační stížností napadeno usnesení soudu o odmítnutí návrhu. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v lékařském posudku ze dne 19. 4. 2004, který byl vystaven K. h. n., a. s. K. – N. M., o. z. p. p., MUDr. F. S., je uvedeno, že při vyšetření nebyla u stěžovatele zjištěna nemoc z povolání podle nařízení vlády č. 290/1995 Sb. Stěžovatel se proti lékařskému posudku odvolal. Žalovaný jakožto odvolací orgán dospěl k závěru, že lékařský posudek je správný, a rozhodnutím napadeným u krajského soudu odvolání zamítl a lékařský posudek potvrdil.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. má žalobní legitimaci ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva, nebo povinnosti; tyto úkony citovaný zákon označuje jako „rozhodnutí“. Žaloba je nepřijatelná podle § 68 písm. e) s. ř. s., domáhá-li se žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je podle tohoto nebo zvláštního zákona z přezkumu vyloučeno. Ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. vylučuje ze soudního přezkumu takové úkony správního orgánu, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věcí, pokud samy o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

Nemocí z povolání je podle § 190 odst. 3 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, nemoc uvedená v právních předpisech o sociálním zabezpečení, jestliže vznikla za podmínek tam uvedených. Právním předpisem, který v době rozhodování žalovaného obsahoval seznam nemocí z povolání, bylo nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání. Posouzení, zda určitá choroba, kterou postižená osoba trpí, je nemocí z povolání, je svěřeno na základě § 16 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, vybraným zdravotnickým zařízením (vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 342/1997 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání a vydává seznam zdravotnických zařízení, která tyto nemoci uznávají). Na postup při uznávání nemocí z povolání se použije § 77 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

V daném případě se jedná o posudkový závěr zdravotnického zařízení, potvrzený K. ú. M. k., o zdravotním stavu žalobcově; in concreto pak o závěr, že nemoc, kterou trpí, není nemocí z povolání. Z hlediska právního by takovéto rozhodnutí (nutno znovu zdůraznit, že jde o rozhodnutí o „nepřiznání nemoci z povolání“) bylo významné jen tehdy, pokud by samo o sobě představovalo právní překážku výkonu povolání stěžovatele. Tak tomu však zjevně není a netvrdí to ostatně ani samotný stěžovatel. Vydáním lékařského posudku nedošlo k zásahu do stěžovatelových subjektivních práv nebo povinností ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Proto také § 70 písm. d) s. ř. s. vylučuje ze soudního přezkumu rozhodnutí, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu, ledaže by zvláštní zákon výslovně zakotvil povinnost soudu i takové rozhodnutí přezkoumat. Taková úprava však pro oblast posuzování a uznávání nemocí z povolání přijata nebyla. Rozhodnutí o tom, zda určitá choroba je nemocí z povolání, je nepochybně rozhodnutím, které závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu. Otázky odborné (medicínské) vysoce převažují nad otázkami právními.

Za situace, kdy stěžovatel napadl rozhodnutí, jehož vydání záviselo výlučně na posouzení jeho zdravotního stavu, a které tím, že spočívá nikoliv v přiznání nemoci z povolání, ale naopak v nepřiznání nemoci z povolání (stěžovatel nemá žádné onemocnění, které by mohlo být hlášeno jako nemoc z povolání), samo o sobě nemůže být, a také není překážkou výkonu povolání, zaměstnání atd., Nejvyšší správní soud dospívá k závěru, že Krajský soud v Ostravě interpretoval a aplikoval kompetenční výlukou obsaženou v ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. správně, a kasační stížnost není důvodná.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud ještě poukazuje na obdobné závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud např. ve svém usnesení sp. zn. 7 A 93/2002 či rozsudku sp. zn. 4 As 46/2003, a dále i Ústavní soud ve svém usnesení sp. zn. III. ÚS 233/01.

Nejvyšší správní soud byl též nucen v rámci postupu podle § 109 odst. 3 s. ř. s. zkoumat, zda předchozí řízení či rozhodnutí nemá vady, ke kterým by musel přihlídnout z úřední povinnosti, tedy zda řízení před soudem nebylo zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)

s. ř. s.] nebo nebylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo není-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] či není-li rozhodnutí správního orgánu nicotné. Přitom zjistil, že stěžovatel spolu s podáním žaloby požádal o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě. Krajský soud však o této žádosti rozhodl až usnesením ze dne 7. 9. 2005, č. j. 22 Ca 172/2005 - 15, tedy jeden den před vydáním kasační stížností napadaného usnesení o odmítnutí žaloby. Dále z obsahu spisu Krajského soudu v Ostravě zjistil, že obě naposled uvedená usnesení byla stěžovateli zaslána společně v jedné obálce, tedy ve stejný den. Jakkoli by Nejvyšší správní soud tuto vadu řízení před krajským soudem jinak považoval za odepření ústavně garantovaného práva na právní pomoc (čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), v souzené věci dospěl k závěru, že se nejedná o takovou vadu řízení, která by – Nejvyšší správní soud opětovně zdůrazňuje v této věci – objektivně mohla vést k nezákonnému rozhodnutí o věci samé. Za situace, kdy je stěžovatelova žaloba zákonem vyloučena ze soudního přezkumu, by totiž jakákoli činnost kteréhokoli zástupce nemohla vést k jinému výsledku řízení, než je odmítnutí podání.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil.

Odměna zástupci stěžovatele JUDr. Václavu Tomisovi, advokátu ustanovenému stěžovateli Krajským soudem v Ostravě, byla stanovena za dva úkony právní služby po 1000 Kč [porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, podání soudu týkající se věci samé spočívající v doplnění kasační stížnosti – § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném před 1. 9. 2006], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky se k této částce přičítá náhrada cestovních výdajů ve výši 610 Kč a podle § 14 odst. 3 ve spojení s odst. 1 téže vyhlášky se k této částce dále přičítá náhrada za promeškaný čas ve výši 300 Kč, celkem tedy 3060 Kč. Uvedená částka bude zástupci stěžovatelky vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu

